

Kennis en Innovatie Centrum Veelzijdig platteland i.o.

Dirk Roep
LEI-Rurale Sociologie

KIC Veelzijdig platteland i.o.

■ Achtergrond:

- Platteland: van functionele inrichting naar belevingswaarde (van functie naar activiteit)
- Landbouwpraktijk (in brede zin): van eenduidig naar veelzijdig
- Veelzijdige landbouw = 'van alles en nog wat' en 'overal weer anders' – dynamisch
- Een (markt)sprong maken (professionaliseren en opschalen)
- Maatschappelijke legitimatie: bijdrage van (multifunctionele) veelzijdige landbouw aan een veelzijdig platteland en aan kwaliteit van leven (activiteiten: eten, beleven, genieten, in balans komen, leren, werken)
- Maatschappelijke en politieke krachtenveld veranderd (overheid) en daarmee het speelveld (beleid volgt, maar stelt de regels)
- Nieuw elan: de streek als insteek bij het verrijken van het platteland = 3xV: Verankeren van producten, Verbinden van actoren en Vervlechten van activiteiten (regiomarketing & regiobranding)

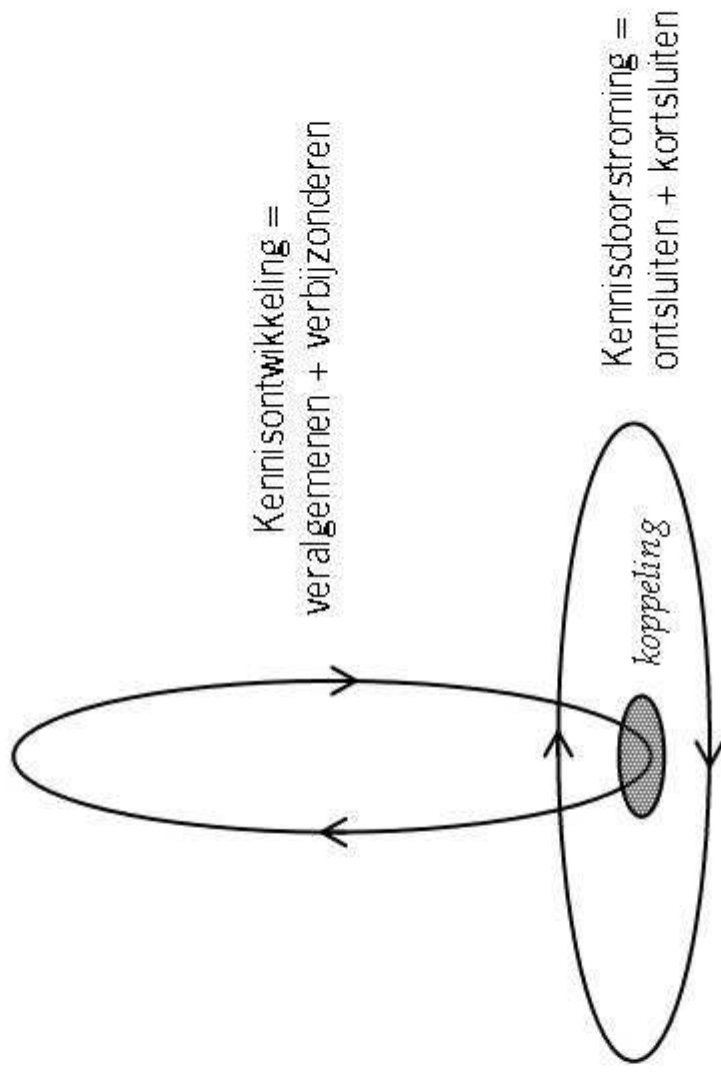
■ Knelpunten: gebrekkige koppelingen tussen Kennis-Innovatie-Praktijken

- Kennisontwikkeling in kennisinstellingen is onvoldoende gestoeld op (veelzijdige) vragen uit praktijk – agendering, aansturing en financiering
- En te weinig op kennisontwikkeling en innovatie in praktijken - praktijk een bron van vernieuwing
- Terugkoppeling en doorstroming is onvoldoende – inbouwen
- Competitie in kennissector leidt tot afscherming en verkaveling - samenwerking
- Versnippering van expertise en projecten – afstemming, uitwisseling en overzicht

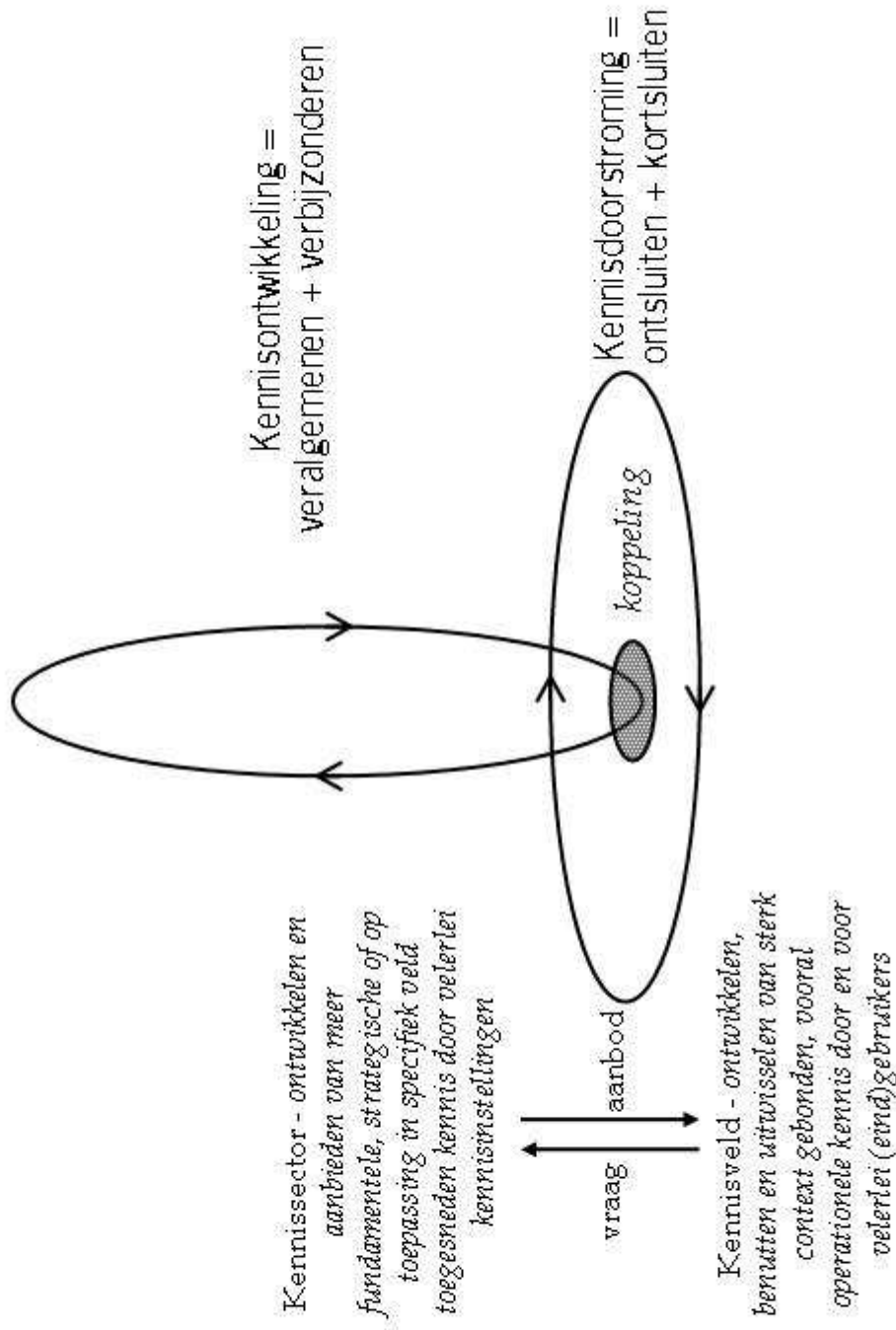
KIC Veelzijdig platteland i.o.

- Opgave: koppelen van Kennisontwikkeling – Innovatie – Praktijken
 - Wending naar de praktijk: van eenduidig aanbod naar veelsoortige vragen
 - Uitwisseling en ontwikkeling van kennis en kennis over beloftevolle innovaties tussen alle partijen – kennisstromen (circuits) = marktgevoelig
 - Afstemmen en stroomlijnen van kennisontwikkeling en -speerpunten en programma's (regisseren)
- Model van kennisstromen (zie schema's):
 - Effectieve kennis (kennis die werkt) = uitkomst van iteratief en interactief proces
 - Doorstroming - ontsluiten en kortsluiten van bestaande kennis (horizontaal verbinden)
 - Ontwikkeling – onderbouwen en uitbouwen (verticaal verbinden)

Kennisstromen: horizontale en verticale circuits

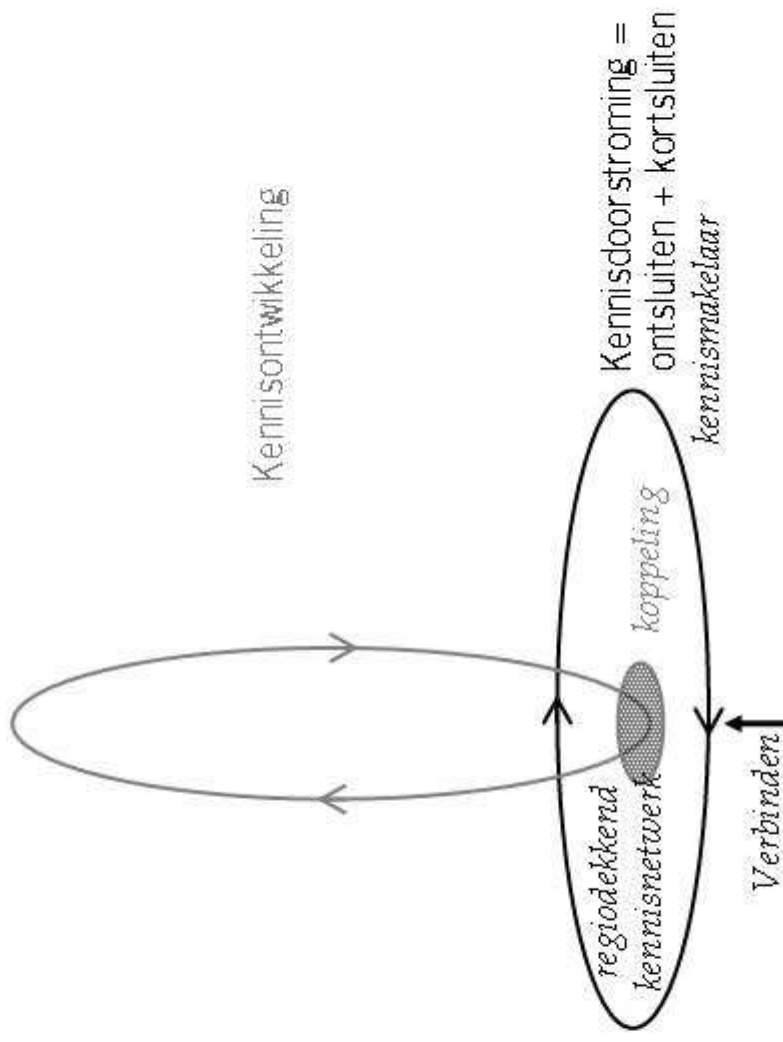
Kennisstromen: horizontale en verticale circuits

KIC Veelzijdig platteland i.o.

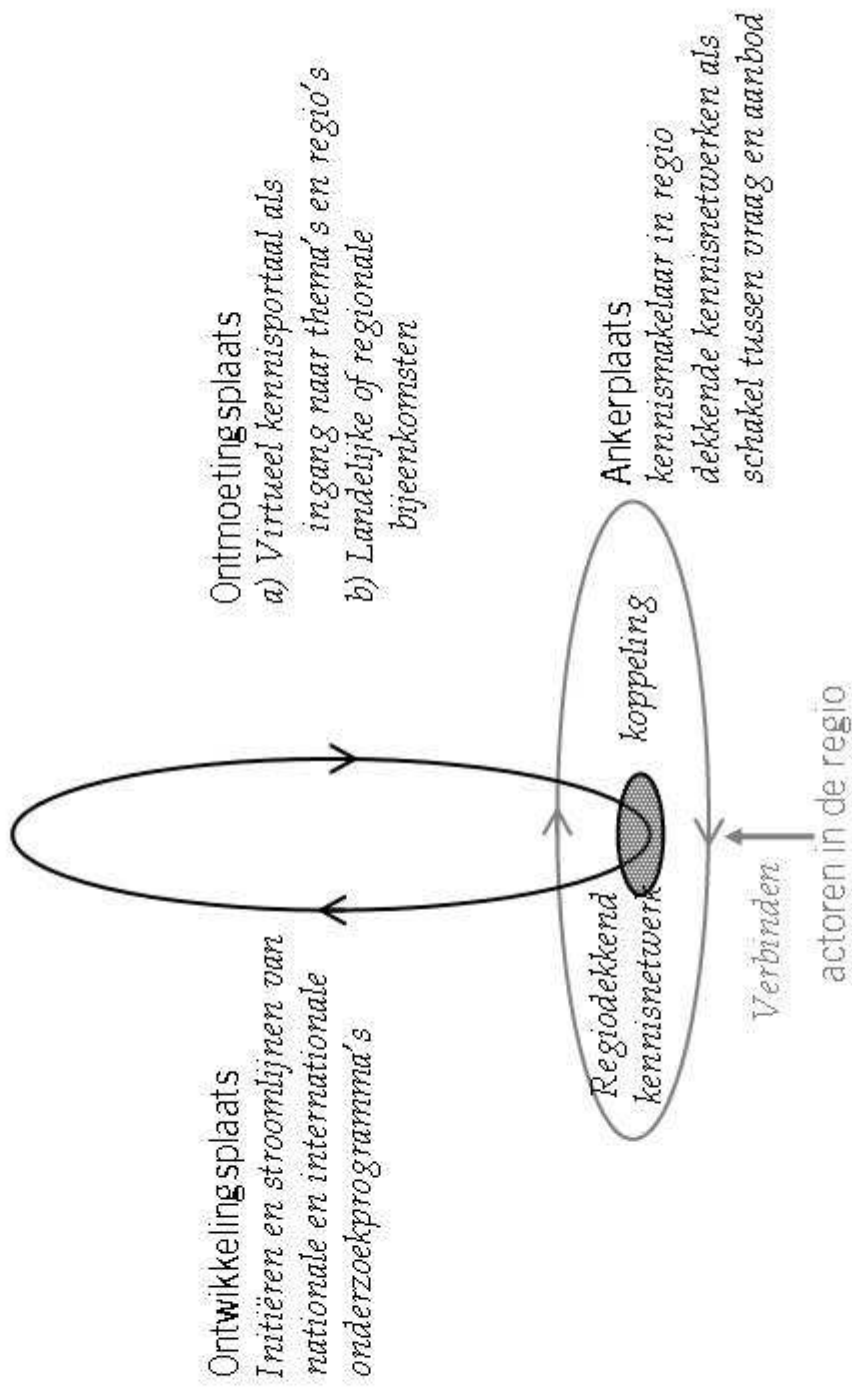
- Positionering van KC veelzijdige landbouw binnen geheel:
 - Ontwikkelen en bevorderen van doorstroming en benutting van (effectieve) kennis m.b.t. een veelzijdige landbouw en bijdrage aan veelzijdig platteland en kwaliteit van leven op platteland en stad en stroomlijnen van onderzoek op dit gebied: **verbinden**, **afstemmen** en **regisseren**
- Horizontale en verticale dimensie:
 - Doorstroming en benutting bevorderen door initiatiefnemers en trekkers (ondernemers, maar ook burgers, consumenten en anderen) en ondersteunende partijen (beleid, advies, educatie, e.d.) horizontaal te verbinden in een regio dekkend kennisnetwerk of circuit – zelfleidend
 - Ontwikkeling enten op bestaande dynamiek (beloftevolle praktijken) om die te verdiepen, uit te bouwen en te versterken (feedback & feedforward bij kennis vraag en aanbod) – KC is leidend
 - Opgave: verticale verankeren in horizontale, verbindingsschakel tussen beiden
- Kerntaken en rol KC:
 - Vergroten (effectieve) kennisstroom – ontwikkelen (iteratief en interactief) – rol is initiërend en coördinerend m.b.t. onderzoek (landelijk en internationaal) – wisselende (kennis)allianties
 - Versterken van kennisinfrastructuur – doorstromen en benutten – rol is faciliterend (mogelijkheid bieden tot) bij opzetten en onderhouden van regio dekkende circuits of kennisnetwerken
 - Verankeren van kennisstromen door verbinden van beiden: regio dekkend kennisnetwerk als ankerplaats van KC in rol als doorgever en makelaar
 - KC is een bovenal ontmoetingsplaats ('huis') dat participanten ('bewoners') zelf kunnen inrichten volgens aantal richtlijnen ('huisregels') en zo dynamiek benut en versterkt

Regio dekkende kennisnetwerken

Allerlei actoren op diverse velden velden actief in de regio
ondernemers, burgers, overheden, onderzoekers, adviseurs, onderwijzers, etc.

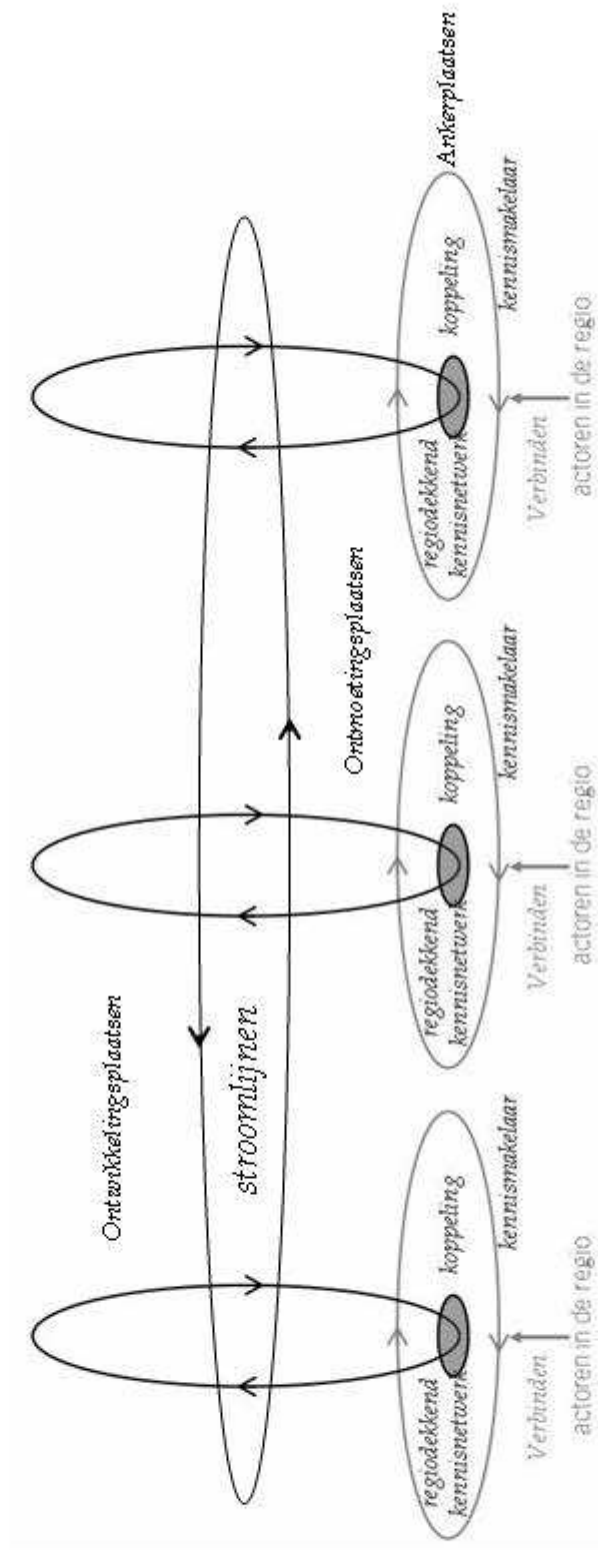
Kenniscentrum 'Veelzijdige landbouw': dragende delen

KIC Veelzijdig platteland i.o.

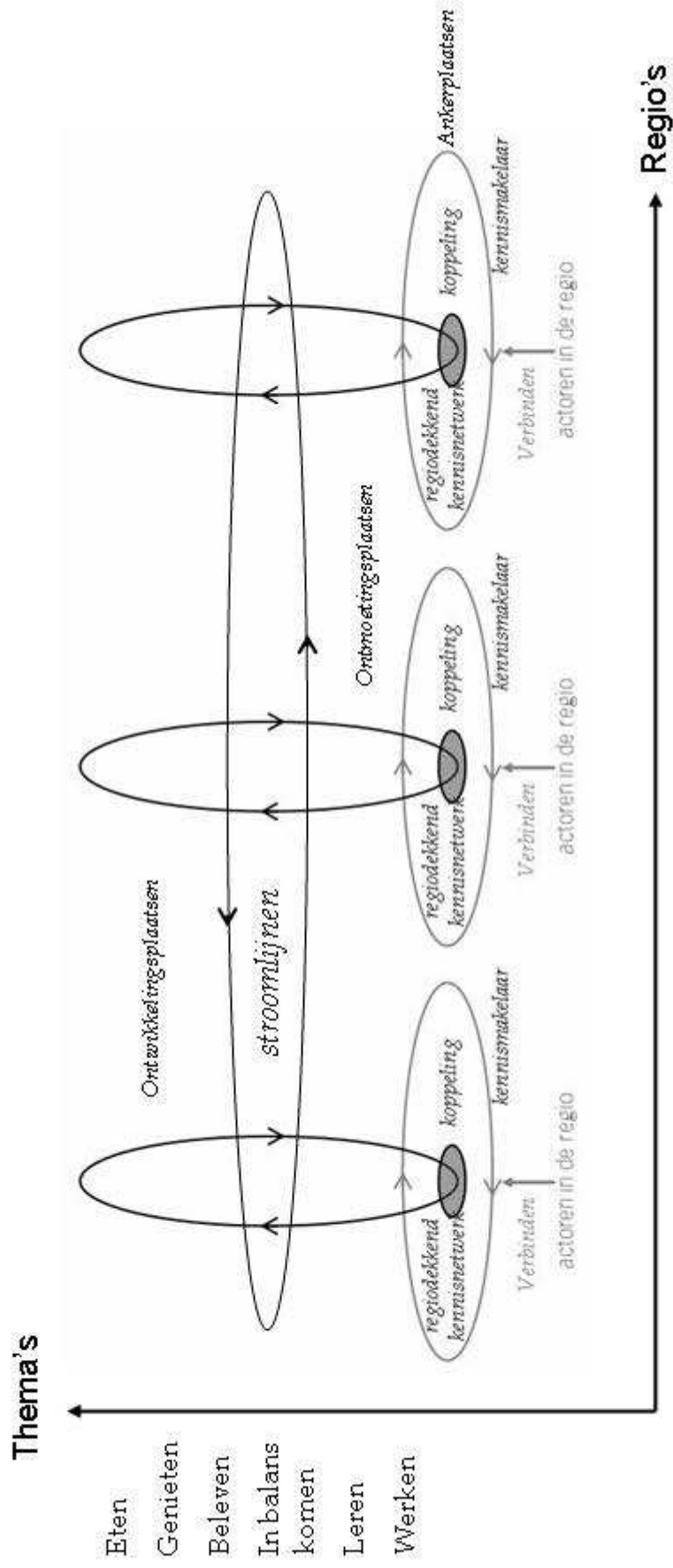
- Dragende en gezichtbepalende delen van het KC:
 - 1) Een **ontmoetingsplaats**, KC biedt ruimte voor ontmoetingen:
 - virtueel door een landelijk en international kennisportaal die ingang biedt tot een matrix van a) velden van activiteiten of thema's (zorg, streekproducten, toerisme, energie, etc.) en b) regio dekkende kennisnetwerken;
 - fysiek door thema gewijs of regio gewijs bijeenkomsten te organiseren
 - 2) Een **ontwikkelingsplaats**, KC initieert, coördineert en stroomlijnt (kennis & innovatie) onderzoek op projectbasis in kader van een programma VL, waarbij:
 - Kennisinstellingen (universiteiten, hbo, onderzoeksinstituten) in nauwe samenwerking met het veld (iteratief & interactief: co-creatie, co-innovatie) projecten aandragen en uitvoeren
 - Vraag articulatie en aanbod evaluatie vanuit veld verloopt o.a. via kennismakelaars die deelnemen in regio dekkende kennisnetwerken en advies van Taskforce VL bij het agenderen en bepalen van relevantie en urgentie
 - 3) **Ankerplaatsen**, waar kennisstromen, ontwikkeling en doorstroming, elkaar ontmoeten en kennismakelaars een cruciale rol in spelen:
 - Vraaggestuurde agendering van onderzoek door kennisinstellingen, dat zijn beslag moet krijgen in programma en projecten
 - Doorstroming van kennis van onderzoek naar veld en terug

Kenniscentrum 'Veelzijdige landbouw'

Kenniscentrum 'Veelzijdige landbouw'

kennismatrix als ingang via kennisportaal

KIC – Veelzijdig platteland i.o.

- Belangrijkste uitgangspunten samengevat:
 - Vertrekpunt: bijdrage van Veelzijdige landbouw aan Veelzijdig platteland – verhogen kwaliteit van leven
 - Niet alleen landbouw, ook niet geen landbouw, maar bijdrage aan veelzijdig platteland en kwaliteit van leven (3XV)
 - Innovatie: wisselwerking kennis – praktijken (in brede zin)
 - Kennis moet circuleren: ontwikkeling, uitwisseling en benutting
 - Kennisstromen: kortsluiten en verankeren in praktijken (gebruikers)
 - KIC staat voor manier van werken waar iedereen zich kan verbinden, mits zij open staan voor:
 - Samen werken, samen leren, samen innoveren
 - Kennis ontwikkelen, delen en benutten in wisselende samenwerkingsverbanden van relevante spelers
 - KIC biedt de ruimte, maar zelf vorm en inhoud geven (regionaal, landelijk en internationaal)